
NOWE PRZEPISY DOTYCZĄCE WYCINANIA DRZEW

Czy interesujesz się bliżej zagadnieniem utrzymania zieleni czy tylko sporadycznie masz potrzebę wyciąć coś w swoim otoczeniu, warto się z nimi zapoznać ponieważ zmiany dotyczą w szczególności: **Obniżenia opłat i kar administracyjnych za usunięcie drzew lub krzewów, zróżnicowania wysokości kary w zależności od okoliczności sprawy oraz poprawy zasad nowych na sadzeń zastępczych za usunięte drzewa i krzewy.** Ponadto wprowadzona została nowa metoda obliczania opłat za usuwane drzewa, odzwierciedlająca koszt odtworzenia ze zróżnicowaniem ze względu na lokalizację. Podstawowym zadaniem zmian jest usprawnienie funkcjonowania samorządów, w zakresie ochrony oraz usuwania drzew i krzewów, uregulowanych w ustawie z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, która właściwie nie była zmieniana, poza drobnymi kwestiami, od momentu pierwotnego tekstu. Zatem 11 lat to okres, który pozwala już na zauważenie pewnych niedociągnięć przepisów i ich ewentualną poprawę. I tak właśnie, teoretycznie się stało.

Zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu.

- Określone zostały wielkości obwodów pnia drzew (a nie jak dotychczas ich wieku), które podlegać będą obowiązkowi uzyskiwania zezwolenia. Obwody te wyniosą na wysokości 5 cm: 35 cm – w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej, platanu klonolistnego, 25 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew. Są to średnie obwody drzew 10-letnich.
- Nie będzie już wymagane zezwolenie na usuwanie m.in.: krzewów z ogrodów przydomowych, drzew i krzewów powalonych lub złamanych przez wiatr drzew (będą one mogły być usunięte przez właściwe służby lub po oględzinach pracownika urzędu gminy), oraz drzew i krzewów usuwanych w ramach akcji ratowniczych.
- Zniesiony został także obowiązek uzyskania zgody na usunięcie drzew i krzewów przez wszystkich właścicieli lokali spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych. W przypadku dużych spółdzielni spełnienie tego wymogu często było bardzo czasochłonne i skomplikowane. Za to spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe będą miały obowiązek poinformowania mieszkańców o planowanej wycince drzew i krzewów, przynajmniej 30 dni przed złożeniem do urzędu wniosku w sprawie. W ten sposób społeczeństwo zyska nowy instrument w zarządzaniu zielenią na terenie zamieszkiwanych przez nich osiedli.
- W znowelizowanej ustawie zwiększona została także ochrona zadrzewień przed niepotrzebną wycinką w sytuacji gdy inwestycja nie jest realizowana, np. ze względów finansowych. Z tego powodu drzewa i krzewy będą mogły być usunięte tylko na dalszym etapie przedsięwzięcia, tj. gdy inwestor uzyska już pozwolenie na budowę lub rozbiórkę.
- Zgodnie z literą ustawy marszałek województwa stał się nowym organem właściwym do wydawania zezwoleń w przypadku nieruchomości należących do miast na prawach powiatu, co dotyczy 66 miast. W ten sposób, niezależny organ będzie wydawać zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów oraz nakładać kary w tym zakresie.

Ochrona i pielęgnacja drzew

- Zmodyfikowany został przepis zawierający katalog dopuszczalnych zabiegów w koronie drzew. Dostosowano go do różnych potrzeb prowadzenia cięć w koronach drzew, np. cięć prowadzonych w celu przywrócenia naruszonej statyki, na podstawie odpowiedniej dokumentacji dendrologicznej.
- Wprowadzenie możliwości wydania rozporządzenia Ministra Środowiska w celu ochrony drzew i krzewów na placach budowy.

Tyle tytułem zmian na lepsze i udogodnień. Warto się z tym zapoznać bo to, że jest taniej, nie znaczy, że kary nie będą bolały. Ogólnie trzeba przyjąć, że samowolne wycinki, to „drogi sport” i nie warto niepotrzebnie ryzykować. Zawsze można złożyć wniosek, do właściwego Urzędu Gminy i dopiero mając w ręce zgodę, odpalać piłę.

Właściwa pielęgnacja drzew to:

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody prace w obrębie korony drzewa nie mogą prowadzić do usunięcia gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, chyba że mają na celu:

- 1) usunięcie gałęzi obumarłych lub nadłamanych;
- 2) utrzymywanie uformowanego kształtu korony drzewa;
- 3) wykonanie specjalistycznego zabiegu w celu przywróceniu statyki drzewa (na podstawie dokumentacji, w tym dokumentacji fotograficznej, wskazującej na konieczność przeprowadzenia takiego zabiegu)

Więc:

Usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony stanowi uszkodzenie drzewa. Usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 50% korony stanowi zniszczenie drzewa. Uszkodzenie lub zniszczenie drzewa podlega karze administracyjnej.

Opłaty za usunięcie drzew lub krzewów

- Wprowadzony został nowy sposób obliczania wysokości opłaty za usunięcie drzew lub krzewów. Opłata ta będzie zależna od wielkości obwodu pnia, gatunku drzewa (tempa przyrostu pnia na grubość) i lokalizacji. W związku z tym możliwe będzie wprowadzenie innej wysokości opłat na terenach wiejskich i zurbanizowanych.
- Nie będzie już zwolnienia z opłaty administracyjnej za usuwanie drzew i krzewów na terenach przeznaczonych na cele budowlane. Wynika to z tego, że znaczna część terenu miast przeznaczona jest pod zabudowę. Wobec czego nie można było w takich przypadkach pobierać opłat, które mają na celu zrekompensować straty przyrodnicze.
- Natomiast nie będą pobierane opłaty administracyjnej za usuwanie drzew do ok. 25 lat oraz krzewów do 25 lat, które wyrosły na gruntach nieużytkowanych (tzw. samosiew).

Wydanie zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu musi zawierać:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę posiadacza i właściciela nieruchomości,
- 2) oświadczenie o posiadanym tytule prawnym władania nieruchomością,
- 3) zgodę właściciela nieruchomości, jeżeli jest wymagana, lub oświadczenie o udostępnieniu informacji, o której mowa w art. 83 ust. 4,
- 4) nazwę gatunku drzewa lub krzewu,
- 5) obwód pnia drzewa mierzony na wysokości 130 cm, a w przypadku gdy na tej wysokości drzewo:
 - a) posiada kilka pni – obwód każdego z tych pni,
 - b) nie posiada pnia – obwód pnia bezpośrednio poniżej korony drzewa;
 - 6) wielkość powierzchni, z której zostanie usunięty krzew,
 - 7) miejsce, przyczynę, termin zamierzonego usunięcia drzewa lub krzewu, oraz wskazanie czy usunięcie wynika z celu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej,
 - 8) rysunek, mapę albo wykonany przez projektanta posiadającego odpowiednie uprawnienia budowlane projekt zagospodarowania działki lub terenu w przypadku realizacji inwestycji, dla której jest on wymagany zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane – określające usytuowanie drzewa lub krzewu w odniesieniu do granic nieruchomości i obiektów budowlanych istniejących lub projektowanych na tej nieruchomości. W przypadku wniosku składanego przez Spółdzielnię Mieszkaniową lub Wspólnotę Mieszkaniową do wniosku dołącza się również:
 - 9) oświadczenie o udostępnieniu informacji, o której mowa w art. 83 ust. 4 (art. 83 ust. 4 Spółdzielnia mieszkaniowa informuje, w sposób zwyczajowo przyjęty, członków spółdzielni, właścicieli budynków lub lokali niebędących członkami spółdzielni oraz osoby niebędące członkami spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze własnościowe prawa do lokali, a zarząd wspólnoty mieszkaniowej – członków wspólnoty, o zamiarze złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, wyznaczając co najmniej 30-dniowy termin na zgłaszanie uwag. Wniosek może być złożony nie później niż w terminie 12 miesięcy od upływu terminu na zgłaszanie uwag).

Warto też doprecyzować tekst GDOŚ i wiedzieć, że nie jest wymagane zezwolenie na usunięcie między innymi:

- 1) krzewów, których wiek nie przekracza 10 lat;
- 2) krzewów na terenach pokrytych roślinnością pełniącą funkcje ozdobne, urządzoną pod względem rozmieszczenia i doboru gatunków posadzonych roślin, z wyłączeniem krzewów w pasie drogowym drogi publicznej, na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz na terenach zieleni;
- 3) drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza:
 - a) 35 cm – w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej oraz płatanu klonolistnego,
 - b) 25 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew;
- 4) drzew lub krzewów na plantacjach lub w lasach w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach;
- 5) drzew lub krzewów owocowych, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków lub na terenach zieleni (na usunięcie drzew lub krzewów owocowych z terenów zielonych publicznie dostępnych wymagane jest uzyskanie zezwolenia)
- 6) drzew lub krzewów stanowiących złomy lub wywroty usuwanych przez:
 - a) jednostki ochrony przeciwpożarowej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, właścicieli urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeksu cywilnego, zarządców dróg, zarządców infrastruktury kolejowej, gminne lub powiatowe jednostki oczyszczania lub inne podmioty działające w tym zakresie na zlecenie gminy lub powiatu,
 - b) inne podmioty lub osoby, po przeprowadzeniu oględzin przez organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, potwierdzających, że drzewa lub krzewy stanowią złom lub wywrot.

W mojej pracy spotkałem się też niejednokrotnie z takim rozumowaniem i wydumaną ścieżką postępowania: nie mam zezwolenia na wycinkę bo nie dostałem albo o niego nie wystąpiłem, więc tak przytnę, że samo uschnie. Więc warto też wiedzieć, że metoda ta jest również lekko ryzykowna bo przepisy również określają jak należy drzewa pielęgnować aby właśnie nie zrobić im skutecznej krzywdy.

Kary w zakresie ochrony terenów zieleni

- Obniżona została administracyjna kara pieniężna za zniszczenie lub usunięcie drzew lub krzewów do wysokości dwukrotnej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów.
- Wprowadzono możliwość obniżenia kary o 50% m.in. w przypadku drzew obumarłych, w przypadku braku możliwości uiszczenia przez osoby fizyczne kary w pełnej wysokości bez znacznego uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny, a drzewa zostały usunięte na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą.
- Rozwiązana została również sprawa niewłaściwie prowadzonej pielęgnacji koron drzew, tzw. „ogławiania”, które powoduje niszczenie drzew. Zgodnie z nowymi przepisami usunięcie powyżej 30% będzie podlegało karze za uszkodzenie drzewa w wysokości 0,6 opłaty za usunięcie drzewa, a powyżej 50% korony będzie uznawane jako zniszczenie drzewa, za co kara wyniesie 2-krotność opłaty. Tylko w wyjątkowych sytuacjach ogławianie drzew nie powoduje ich znacznego osłabienia. Tu przykładem może być obcinanie gałęzi tradycyjnie ogławionych wierzb czy ozdobne kształtowanie młodych drzew.
- Ponadto nie będą już badane sprawy o nałożenie kary za nielegalne usunięcie drzewa, jeśli od popełnienia czynu minęło 5 lat, ze względu na ich przedawnienie.
- Wpływy z opłat i kar za usunięcie drzew i krzewów zostały odpowiednio przekierowane: w przypadku nieruchomości należących do gminy – do budżetu powiatu, a w przypadku miast na prawach powiatu – do wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.